

**דנ"פ 2633/19 - עו"ד דוד ידיד נגד ועדת האתיקה המוחזית של לשכת
עורכי הדין -מחוז תל אביב והמרכז**

בבית המשפט העליון

דנ"פ 2633/19

כבוד הנשיאה א' חיות

לפני:

עו"ד דוד ידיד

ה牒:

נגד

ועדת האתיקה המוחזית של לשכת עורכי הדין -מחוז תל
אביב והמרכז

המשיבה:

בקשה לקיום דיון נוסף על פסק דיןו של בית משפט זה
בבר"ש 1190/18 מיום 28.3.2019 אשר ניתן על ידי
כבוד השופטים נ' הנדל, מ' מוזען ברון
תגובה המשיבה מיום 10.6.2019

עו"ד דרור אריד-אלון

בשם המ牒:

עו"ד אשרת חנוך; עו"ד אריאל שנייאור

בשם המשיבה:

החלטה

זהוי בקשה להורות על קיום דיון נוסף בפסק דיןו של בית משפט זה בבר"ש 1190/18 (השופטים נ' הנדל, מ'
מוזען ברון) מיום 28.3.2019 (להלן: פסק הדין), אשר קיבל את בקשת רשות העreauו שהגישה המשיבה, ועדת
האתיקה המוחזית של לשכת עורכי הדין – מחוז תל-אביב והמרכז, על פסק דיןו של בית המשפט המוחז' בירושלים
(השופט א' דורות) בעמל"ע (מחוזי י-מ) 56780-09-17.

1. בשנת 2013 הגישה המשיבה קובלנה נגד המ牒, עורך דין במקצועו, לבית הדין המשמעתי המוחז' של
עמוד 1

לשכת עורכי הדין במחוז תל אביב (להלן: בית הדין המוחז). הקובלנה נסובה סביר כנס שארגן המבוקש במתנ"ס בעיר באר שבע לניצולי שואה יוצאי מרוקו ועיראק, ואשר בגיןו יוחסו למבקר שלושה אישומים בעבירות של מעשים הפוגעים בכבוד מקצוע עriticת הדין; התנהגות שאיננה הולמת את מקצוע עriticת הדין; עשיית פרסום אסורה; ושודול לקוחות באמצעות אחר ועשיית פרסום באמצעות אמצעות; והעלאת טיעון עובדתי ומשפטי בידעה שאיןנו נכון. ביום 25.6.2016 זיכה בית הדין המוחז את המבוקש מהעבירות שיוחסו לו במסגרת האישום הראשון והשלישי, אך הרשינו בעבירות שיוחסו לו באישום השני – ביצוע מעשים הפוגעים בכבוד מקצוע עriticת הדין, התנהגות שאינה הולמת את מקצוע עriticת הדין ושודול לקוחות באמצעות אחר ועשיית פרסום באמצעות אמצעות.

כמפורט בהכרעת הדין של בית הדין המוחז, ביום 2.5.2013 קיימו המבוקש, עורכי דין וצוות משרד, כנס לניצולי שואה במתנ"ס בבאר שבע. בעקבות מידע שהגיע לידי, שכחה המשיבה את שירותו של משרד חקירות על מנת שיתעד את הנעשה באירוע. חוקר פרטי מטעם משרד החקירה הגיע לכנס ותייעד באמצעות צילום וידאו חלקים מהאירוע וכן אסף מסמכים הקשורו לאירוע המזמין. המבוקש טען נגד חוקיות איסוף הראיות על ידי חוקר פרטי, בטענה שהמשיבה נעדרת כל הסמכה חוקית לעשות כן. בית הדין המוחז דחה טענה זו בציינו כי "[שנן] סיטואציות המחייבות שימוש בכלים כדי להניח תשתית ראייתית לביסוס חדש��ור עבירה לאורה ובלבך שאין הדברים נעשים אגב פגעה בזכות מהותית כגון הזכות לפרטיות" (פסקה 80 להכרעת הדין) וכי במקרה דין "הפעלת החוקר לא פגעה בפרטיות של מאן דהווא" (פסקה 84 להכרעת הדין).

על בסיס התשתית הראייתית שעמדה לפניו, קבע בית הדין המוחז כי לפחות חלק מהמדוברים בכנס לא היו לקוחותיו של המבוקש ונוכחותם בכנס נועדה לכך לנסות ולשכנעם להצטרף לתביעה שמשרדו של המבוקש יוזם בקשר לזכויות נטענות של נרדפים יוצאי מרוקו ועיראק לניצולי שואה. בית הדין המוחז קבע כי אופן קיומם המפגש היה מביש, וכלל "חלוקת מספרים, התקהלות המונית, הנקלל נשמע פשוט משלח לדרכו את כל מי שנולד אחרי אוגוסט 1943, בלי טיפה של כבוד" (עמ' 21 להכרעת הדין). בהמשך כאמור, גזר בית הדין את דיןו של המבוקש לעונש של נזיפה, השעה על תנאי ותשולם הוצאות בסך 5,000 ש"ח לטובת לשכת עורכי הדין.

2. המבוקש ערער על פסק דיןו של בית הדין המוחז לביית הדין המשמעתי הארץ של לשכת עורכי דין (להלן: בית הדין הארץ) ובמקביל ערערה המשיבה על קולת העונש שנגזר עליו. בית הדין הארץ דחה את שני העعروדים. בכלל הנוגע לטענת המבוקש להעדר סמכות של המשיבה לשכור את שירותיהם של חוקרים פרטיים קבע בית הדין הארץ כי:

"لوועדת האתיקה, כמו לגופים סטטוטוריים אחרים, סמכות טבعتית לנקיית פעולות שיש בהם כדי לאפשר לה למלא את תפקידן למען היא קיימת. [...] כבילת ידי ועדת האתיקה מלנקוט בפעולות בירור וחקירה, אינה עולה בקנה אחד עם תפקידה – לברר ביצוע עבירות ממשמעת של חברי לשכה. הפיכת הוועדה לגוף פסיבי בלבד, ללא כל סמכויות פעולה, אינה סבירה ואני רואיה. על כן, לטעמי, כאשר מתגלה לוועדת האתיקה על הפרה צפופה של כלל מכך האתיקה, והיא בוחרת לשלווח חוקר פרטי על מנת לגלוות ולבור את אשר אכן מתבצע, מדובר בשימוש בסמכויות העזר של הוועדה לביצוע תפקידיה, ואין, במקרה זה, כל חריגה מהראוי והסביר בנסיבות העניין. ברור שגם לשימוש בסמכויות העזר קיימות מגבלות, הקשורות והנובעות מסמכות העיקרית. לדעתו, יש לבחון, בכל מקרה ומקרה, אם פעולות עצמאיות הננקטות ע"י ועדת האתיקה הן בתחום הסבירות ואין חרוגות ממנה, כבמקרה שבפנינו." (פסקה 4 לפסק דין של בית הדין הארץ)

3. המבוקש הגיע ערעור על פסק דין של בית הדין הארץ לבית המשפט המחוזי, במסגרתו שב על טעنته לפיה המשפטה חרגה מסמכותה עת שכחה את שירותיהם של חוקרים פרטיים. בית המשפט המחוזי קיבל טענה זו, וקבע כי אין בנמצא הוראת חוק מפורשת המקנה סמכות להעסיק חוקר פרטי שיבצע חקירה סمية אחר עורך דין, וכי קביעת בית הדין הארץ לפיה "יש למשיבה סמכות טבועה או כלילת לנקיית פעולות שיש בהן כדי לאפשר לה למלא את תפקידה, אף ללא הוראה מפורשת בחוקיקה" אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית המשפט העליון בע"א 2558/16 פלונית נ' קצין התגמולים - משרד הביטחון (5.11.2017) (להלן: עניין פלונית), בו נקבע כי ועדת רפואית הפעלת לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) [נוסח משולב], התשי"ט-1959 (להלן: הוועדה הרפואית) אינה מוסמכת להורות על חקירה סمية בעניינו של נבדק על מנת לאסוף מידע בדבר מצבו הרפואי או התפקידיו. כן נקבע בית המשפט המחוזי כי לא ניתן לראות בסמכות כאמור סמכות עדר. עוד נקבע בית המשפט המחוזי כי יש לפסול את הראות שהושגו בחוסר סמכות, וזאת בהתאם לקביעות בית המשפט העליון בע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי, פ"ד סא(1) 461 (2006) (להלן: עניין יששכרוב). כפועל יוצא מכך, הורה בית המשפט המחוזי על ביטול הרשותו של המבוקש בעבירות שייחסו לו.

4. המשפטה הגישה בקשה רשות ערעור לבית משפט זה על פסק דין של בית המשפט המחוזי, וזהណה כאילו ניתנה רשות ערעור והוגש ערעור לפי הרשות שניתנה. בפסק הדין מיום 28.3.2019, אשר ניתן על ידי השופט מ' מוז בהסכמה של השופטים נ' הנדל וע' ברון, נקבע כי אמנם, "עובדת האתיקה אין בגדר "רשות חוקרת" בעל סמכויות חקירה, לצד ועובדת האתיקה גם לא הוונKenko בחוק סמכויות חקירה בעניינים שבתחום טיפול" (פסקה 14 לפסק הדין). עוד נקבע כי הדיון מטייל "על ועובדת האתיקה והפרקטיים הפועלים לדין לברר" תלונות, אך אין בחוק כל פירוט מה כוללת סמכות בירור זו" וכי "הסתפקות אך בתלונה ובתגובה הנילון הייתה מרוקנת מתחן במידה רבה את תפקידן של ועובדות האתיקה כנוף האמון על שמירת האתיקה של עורכי הדין בישראל ואת יכולן לאכוף את כללי האתיקה שלפי החוק והכללים שהותקנו מכוחו" (פסקה 15 לפסק הדין). על כן, נקבע כי "יש לראות בתפקיד הבירור שהוטל [על ועובדות האתיקה] כולל ביצוע פעולות הדרשות באופן סביר למילוי, ובבלבד שאין מדובר בפעולות הדורשת הסמכה מפורשת" (פסקה 16 לפסק דין). אשר לאפשרותה של המשפטה להפעיל חוקר פרטיא לשם איסוף מידע על אודות המבוקש, נקבע בפסק הדין כי אין מדובר באכילה אסורה של סמכותה לקים בירור, או בחקירה שנעשתה ללא הסמכה מפורשת, כי אם בהסתמעות מותרת. עוד נקבע כי בית הדין המחוזי קבע, עניין שבעובדה, כי פעולות החוקר במרקחה דין לא חרגו מפעולות בירור ואיסוף מידע לגיטימיות, ועל כן לא היה מקום שבית המשפט המחוזי, כערצת ערעור "בגלגול שלישי", יתערב במצבים אלה.

בית המשפט הבחן בין המקרה דין לבין המקרה שנדון בעניין פלונית, בציינו כי בניגוד לוועדה הרפואית, אשר הינה גוף מעין-SHIPOTI, ועובדת האתיקה "משמשת כגוף אכיפה-תביעה לאכיפת הנורמות האתיות-משמעות החולות על חברי לשכת עורכי הדין" (פסקה 12 לפסק דין) ומשמשת לצד הלייר אדברסרי, ולא כגוף השיפוטי שתפקידו להכריע בהלייר צזה. לבסוף, ציין בית המשפט כי ישומה של ההלכה שנקבעה בעניין יששכרוב בהליך משמעתיים מעוררת שאלות לא פשוטות, וכי מילא מקום בו "רשות מינהלית חרוגת מסמכותה, פסולות ההחלטה שנטקבלה נובעת מכללי המשפט המנהלי בקשר לפעולה החורגת מסמכות, ואני נדרשת לדוקטרינות בדבר קבילות ראיות מתוך המשפט הפלילי" (פסקה 23 לפסק דין).

5. מכאן הבקשה דין שבה טוען המבוקש כי בפסק דין נקבעה הלהקה חדשה וקשה, המוניקה לגוף קולגיאלי ואוטונומי סמכות לקים פעולות חקירה ללא הסמכה מפורשת בחוק ובניגוד להלכות קודמות של בית המשפט העליון ולעקרון חוקיות המינהל. בטור כר, שב המבוקש טוען כי התנהלותו של החוקר הפרטיא במרקחה דין עולה כדי חקירה אשר

פוגעת הן בזכות לפרטיות של המבוקש עצמו, והן בזכות לפרטיות של האנשים הננספים אשר נכוו בכנס. לטעמו, הכללת פעולות החוקר במסגרת "בירור" טכני שאינו מצריך שיקול דעת הולילה להלכה שגיה וקשה, והוסף וטען כי מדובר באצילה אטומה. עוד טען כי ב��וד לקביעת בית המשפט העליון לפיה לא נקבע בחוק מה כוללת סמכות הבירור של ועדות האתיקה, פירוט כאמור אכן קיימים בכלל לשכת עורך הדין (סדרי הדין בbatis הדין המשמעתיים), התשע"ה-2015, כי ככלים אלה מהווים הסדר שלם המגדיר את המותר בגדר קיום בירור וכי אין בהם הסכמה כלשהי לקיום חקירה אופגיעה בפרטיות ובקניין. המבוקשת סבורה כי הקניית סמכויות כאמור לוועדת האתיקה מנוגדת לפסיקתו של בית המשפט העליון לפיה סמכויות אכיפה פוגעניות המונאות לרשות כוח כפיה יש לפרש באופן מוצמצם המחייב קיומה של הסכמה מפורשת. בנוסף, טען המבוקש נגד הקביעות העובדיות שעמדו בbasis פסק הדין, אשר לטעמו מנוגדות לאשר נקבע בערכאה הדינית ואין עלות מן הריאות שהוצעו.

6. בתגובהה מיום 10.6.2019 טענת המבוקשת כי במקרה דין לא מתקיימים התנאים לקיומו של דין נסף, באשר פסק הדין, שנitinבה הסכם כל חברי המותב, עסק בנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה והחיל את ההלכה הפסוקה בעניין הבדיקה בין אצילות סמכויות אסורה לבין היעזרות מותרת בגין חיצוני וכלל לא נקבע בו חידוש כלשהו.

7. לאחר עיון בפסק הדין, בבקשת ובתגובה לה, הגעתו למסקנה כי דין הבקשה להידחות. סעיף 30(ב) לחוק קובע כי דין נסף בפסק דין ינתן מקום שבו נקבעה ההלכה חדשה וקשה או כאשר נקבעה ההלכה הסותרת הלוות קודמות שנפסקו בבית משפט זה (ראו, למשל, דנ"פ 3963/18abo עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.6.2018)). עוד נפסק כי חידוש ההלכה הוא כשלעצמו אינו מצדיק קיומו של דין נסף וכי פיתוח פסיקתי של ההלכה קיימת אינו עולה כדי חידוש המצדיק דין נסף (דנ"פ 6022/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (14.4.2019) (להלן: עניין פלוני)).
במקרה דין, קביעת בית המשפט לפיה לשכת עורך הדין נתונה סמכות העוזר לברר תלונות וחשודות שהובאו לידיעה ולהסתמך באחרים לשם כך, בתנאי שהഫולות הננקוטות אין דורשות הסכמה מפורשת, היא אמונה קביעת חדשנה, אך אין בה כדי לסתור הלוות קיימות של בית המשפט או את עקרון חוקיות המינהל והוא לכל הייתר מהוות פיתוח פסיקתי של ההלכה קיימת בהתבסס על עובדיות המקרה הקונקרטיות שהוצעו בפני בית המשפט. כמו כן אין סבורה כי הקביעות בפסק הדין סותרות את אשר נקבע בעניין פלוני. זאת בשים לב הבדיקה בין תפקידה של ועדת האתיקה ובין התפקיד המעיין-שיופוטי של הוועדה הרפואית ולהבינה בין אופיו של הפעולות שבוצעו במקרה דין, כפי שעולה מקביעותיו העובדיות של בית הדין המחויז, לפעולות שבוצעו בעניין פלוניות ובקביעה לפיה פעולות החוקר הפרטី במקרה דין לא עלו בהיבט המהוות כדי "פעולות חקירה" ולא הגיעו בזכותו של המבוקש לפרטיות (פסקה 23 בפסק הדין). ויודגש, ב��וד לגישת המבוקש, מפסק דין לא עולה כל הסכמה, מפורשת או משתמשת, של ועדות האתיקה לנ��וט, בעצם או באמצעות אחר, פעולות חקירה אשר יש בהן כדי לפגוע בזכות כלשהו של עורך דין נילונים או של צדדים שלישיים. על כן, אין לומר כי בפסק דין נתקיימו התנאים אשר יצדיקו קיום דין נסף בו. יתר טענות המבוקשת הן טענות ערעוריות מובהקות אשר הליך של דין נסף אינו האכסניה המתאימה לדון בהן והן אין מצדיקות קיום דין נסף (דנ"פ 1175/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (14.2.2019)). לבסוף אצין כי העובדה שפסק דין ניתןפה אחד נשאת אף היא משקל בהחלטה לדוחות את הבקשה לקיום דין נסף (עניין פלוני, פסקה 18).

8. אשר על כן, הבקשה נדחת.

ניתנה היום, כ"ד בסיוון התשע"ט (27.6.2019).

הnbsp;אnbsp;הnbsp;
